

Αχελώος: Θετικές επιπτώσεις από την εκτροπή

ΑΥΤΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΠΕΝΤΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Οι επιπτώσεις στο Δέλτα του Αχελώου από την εκτροπή είναι αρνητικές, γιατί ήδη οι μεγάλες παρεμβάσεις έχουν γίνει από τα λειτουργούντα υδροηλεκτρικά έργα της ΔΕΗ που είναι το Καστράκι, το Κρεμαστό και ο Στράτος.

1 Οι επιπτώσεις στο Δέλτα του Αχελώου από την εκτροπή είναι αρνητικές, γιατί ήδη οι μεγάλες παρεμβάσεις έχουν γίνει από τα λειτουργούντα υδροηλεκτρικά έργα της ΔΕΗ που είναι το Καστράκι, το Κρεμαστό και ο Στράτος.

2 Αρνητική, αλλά ανατρέφει επιπτώσεις εκτιμάται ότι θα υπάρξει στα νερά του Παγοσητικού κόλπου, όχι βέβαια από το έργο της εκτροπής, αλλά από τις α-γροχημικές εκπτώσεις των λιπαρών, γεγονός όμως που μπορεί να αντιμετωπισθεί με μια σειρά μέτρων.

Σημειώσαν ότι οι εν λόγω περιβαλλοντικές μελέτες έχουν δημοσιοποιηθεί και έχουν ενριβεί από τους κοινωνικούς φορείς, την τοπική αυτοδιοίκηση και την ΕΟΚ Ανατολικής Πελοποννήσου.

Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου της Εκτροπής του Αχελώου εκπονήθηκε από το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου με συντονιστή τον καθηγητή Ν. Ε. Μαργαρή. Από τη μελέτη αυτή προκύπτει ότι: «η δημιουργία των Φραγμάτων και των Τεχνητών Λιμνών θα έρθει θετικά στο υποθαλάσσιο φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον της περιοχής».

Πέρα συνολικά από την όποια ενίσχυση των νερών του Πηγαίου από τα νερά του Αχελώου, θα παύσει σύντομα να γίνει προσημασία ελέγχου σε ό,τι αφορά τα χρησιμοποιούμενα φυτοφάρμακα, καθώς και την παρουσία τους στο ποσειο νερό, ιδιαίτερα της Λάρισας.

«Για ό,τι αφορά την περιοχή των εκβολών (του Πηγαίου ποταμού) δεν θεωρούμε ότι τα σχεδιαζόμενα έργα θα προενηθούν βάθρα αντίστοιχες με εκείνες που αναφέρονται για τον Παγοσητικό».

Από την έκθεση φαίνεται ότι ο εμπλουτισμός της λίμνης της Κάρλας με τα νερά του Αχελώου ποταμού θα αυξήσει το υπάρχον πρόβλημα.

Η δραστική αντιτοξοφική αναδιάρθρωση στη Θεσσαλία (και στην ορεινή περιοχή του Αχελώου) μπορεί να οδηγήσει σε αναβάθμιση του περιβάλλοντος (και στον κόμμο) και στις ορεινές περιοχές.

Η μελέτη επιπτώσεων και επανορθωτικών μέτρων για την περιοχή της άμεσης επιρροής των υδροηλεκτρικών έργων Μεσοχώρας, Γλυθώρας και Σουκιάς στον Άνω Αχελώο εκπονήθηκε από το Γραφείο Παρασκευαστικού - Γεωργιακής ΕΠΕ. Η μελέτη εκτιμά πως δεν δημιουργούν προβλήματα τα έργα αυτά στο περιβάλλον. Ειδικά, παρατηρεί ότι το ποτάμιο οικοσύστημα θα μεταβληθεί σε λιμναίο με επακόλουθο την επαχθή στρωμάτωση των νερών του. Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα της αλλαγής της ποιότητας των νερών και μέσα στους ταμειωτές και κατάντι.

Η κατάσταση και καλύπλουκο ποτάμιο - κοιλάδικό τοπίο θα μετατραπεί πλήρως σε εκείνη λιμναίου αισθητικού τοπίου, με νέα στοιχεία φηφικής σημασίας (διαφορετικά από τα παλιά) και με πολλές δυνατότητες προσέλευσης δραστηριοτήτων αναψυχής και τουρισμού».

Στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα οι επιπτώσεις αναμένονται να είναι θετικές παρά αρνητικές, εάν δημιουργηθούν συνθήκες ανάπτυξης της περιοχής».

Η μελέτη επιπτώσεων και επανορθωτικών μέτρων για την περιοχή της άμεσης επιρροής των έργων (μηνών) δεικτικής φορών και πασχόντων από μεσογειακή αναίμια».

Η μελέτη επιπτώσεων και επανορθωτικών μέτρων για την περιοχή της άμεσης επιρροής των έργων της Κυρίας Σπράγγας Εκτροπής Αχελώου Θεσσαλίας, εκπονήθηκε από το γραφείο Παρασκευαστικού με ανάθεση της ΔΕΗ.

Σύμφωνα με αυτήν, «οι επιπτώσεις από τη διάνοξη της σπράγγας ενδιάμεσου μετώπου Αγορασιάς στους ιζηματογενείς σχηματισμούς ήταν μάλλον μικρές και αυτά για τρεις λόγους: (α) ιδανική διάταξη των στρώσεων των πετρωμάτων ως προς τον άξονα της σπράγγας (β) αμελητέα εμφάνιση υπογείου νερού και (γ) συνάντηση ενός μόνο ρήγματος και επαύλωση αυθεντιών με οροσειρή».

«Η διάνοξη της σπράγγας θα έχει περιβαλλοντικές επιπτώσεις με τη συσσώρευση μπαζών στην περιοχή η αυθαιρέτη ρίψη των οποίων θα επιφέρει ακόμη μεγαλύτερες καταστροφές με τον πολλαπλασιασμό των καταλιθητικών φαινομένων. Η εκλεκτική ρίψη τους ή η μεταφορά τους μακριά από την περιοχή τους άξονα επιβάλλεται».

Τέλος, η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο Δέλτα του Αχελώου από την εκτροπή του στη Θεσσαλία, με ανάθεση του ΥΠΕΧΩΔΕ, εκπονήθηκε από διανομητική ομάδα και εκκλήματά της εξής:

«Ο μεσογειακός χαρακτήρας του κλίματος της περιοχής μελέτης δεν αναμένεται να μεταβληθεί, επειδή οι μεταβολές των κλιματολογικών χαρακτηριστικών θα έχουν τοπικό μόνο χαρακτήρα, και η ποσότητα και η περιεκτικότητα των βροχοπτώσεων, λόγω και των ανοδικών φαινομένων στη δυτική πλευρά της Πίνδου, δεν πρόκειται να

διαφοροποιηθούν σημαντικά».

«Η δημιουργία των νέων τεχνητών λιμνών (Μεσοχώρα, Σουκιά), σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες, εκτιμάται ότι θα επιφέρει μια μικρή μεταβολή του κλίματος, τοπικού χαρακτήρα. Η αύξηση της εξάτμισης θα επιρροήσει θετικά τις βροχοπτώσεις, και πιθανόν να υπάρξει μια μικρή πτώση της θερμοκρασίας σε μια περιφερειακή ζώνη γύρω από τις τεχνητές λίμνες. Η εξάτμιση και οι σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες στην περιοχή αυτή, που έχει ηπειρωτικό χαρακτηριστικό, και η ύπαρξος αβάνωση διατηρούν σχετικά σταθερά το κλιματολογικά χαρακτηριστικά της».

«Στα υπάρχοντα μικροκλίματα της πεδινής έκτασης, δεν προβλέπεται να υπάρξουν ασταβείς μεταβολές, δεδομένου ότι η πραγματική εξημεροδισπνοή στις συνθήκες μικροκλίματος, εξαρτάται κύρια από τη γεννησιφική θέση και τη μέθοδο άρδευσης. Οι πιθανές μικρές αποκλίσεις εξαιρούνται με τη χορήγηση αρδευτικού νερού».

«Όσον αφορά στις ποιοτικές παραμέτρους του νερού του ποταμού, στην περίπτωση που δεν ληφθούν ορισμένα μέτρα (π.χ. βιολογικοί καθαρισμοί), θα υπάρξει μια τάση υποβάθμισης τους».

«Στη ζώνη της κοίτης του ποταμού, η ποιότητα των νερών καθώς και του υπόγειου υδροφόρου δεν σχετίζεται με την εκτροπή».

«Η ορνιθοπανίδα και η γενικότερη σχέση και αλληλεξάρτησή της με το οικοσύστημα των υγροτόπων (που είναι άμεση) θα πρέπει να θεωρείται ότι θα υποστεί πιθανές αλλαγές... που η τελική και οριστική τους μορφή

δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί από τώρα με ακρίβεια. Εξάλου, ακόμα και η διεθνής εμπειρία πάνω στο θέμα είναι σχετικά μικρή, στις περιπτώσεις δε όπου αυτή χρησιμοποιήθηκε με επιτυχία είχαν προηγηθεί μακροχρόνιες και λεπτομερείς μελέτες, οι οποίες μπόρεσαν έτσι να τεκμηριώσουν με μεγαλύτερη πιστότητα τα μοντέλα των προβλεπόμενων επιπτώσεων στην ορνιθοπανίδα».

«Εχουν προγραμματισθεί να γίνουν διάφορες παρεμβάσεις

στο όμιλο των εκπονήσεων, όπως στην περιοχή της Κάρλας, στην περιοχή των εκβολών, στην περιοχή του Αχελώου και στο Μοσασίγγι, δημιουργία ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανικής περιοχής στον Αιγαίο, ενίσχυση τουριστικής υποδομής κ.λπ.). Ουσιαστικό επίσης θα είναι να επανεκτιμηθούν οι παραπάνω δραστηριότητες και να προταθούν, όπου είναι δυνατόν, κάποιες αλλαγές στον οικονομικό σχεδιασμό, ώστε να εξισορροπηθεί ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας της οικονομικής ανάπτυξης (στις περιοχές του Δέλτα) σε σχέση με το φυσικό περιβάλλον».

Αντίθετα, σύμφωνα με κύκλους του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, η κριτική που αναπτύσσεται από οικονομικής πλευράς για το έργο της εκτροπής είναι υπερβολική και επιστημονικά δεν υποστηρίζεται με σοβαρές μελέτες.

Οι 5 περιβαλλοντικές μελέτες που παρουσιάστηκαν παρακάτω και αυτές που δημοσιεύονται ετικώς επιπτώσεις και προλαμβάνουν σειρά επανορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπισή τους. Τα βασικά συμπεράσματα αυτών των μελετών είναι:

1 Οι επιπτώσεις στο Δέλτα του Αχελώου από την εκτροπή είναι αρνητικές, γιατί ήδη οι μεγάλες παρεμβάσεις έχουν γίνει από τα λειτουργούντα υδροηλεκτρικά έργα της ΔΕΗ που είναι το Καστράκι, το Κρεμαστό και ο Στράτος.

2 Αρνητική, αλλά ανατρέφει επιπτώσεις εκτιμάται ότι θα υπάρξει στα νερά του Παγοσητικού κόλπου, όχι βέβαια από το έργο της εκτροπής, αλλά από τις α-γροχημικές εκπτώσεις των λιπαρών, γεγονός όμως που μπορεί να αντιμετωπισθεί με μια σειρά μέτρων.

3 Αρνητική, αλλά ανατρέφει επιπτώσεις εκτιμάται ότι θα υπάρξει στα νερά του Παγοσητικού κόλπου, όχι βέβαια από το έργο της εκτροπής, αλλά από τις α-γροχημικές εκπτώσεις των λιπαρών, γεγονός όμως που μπορεί να αντιμετωπισθεί με μια σειρά μέτρων.

4 Αρνητική, αλλά ανατρέφει επιπτώσεις εκτιμάται ότι θα υπάρξει στα νερά του Παγοσητικού κόλπου, όχι βέβαια από το έργο της εκτροπής, αλλά από τις α-γροχημικές εκπτώσεις των λιπαρών, γεγονός όμως που μπορεί να αντιμετωπισθεί με μια σειρά μέτρων.

